

OBSAH

PREDSLOV	6
1 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A EKONÓMIA	7
1.1 Životné prostredie – objekt skúmania ekonomickej vedy	8
1.2 Životné prostredie a ekonomický systém	10
1.3 Životné prostredie a externality	13
2 NÁSTROJE ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY	15
2.1 Legislatívne nástroje environmentálnej politiky	16
2.2 Ekonomické nástroje environmentálnej politiky	18
2.2.1 Environmentálna daň ako nástroj environmentálnej politiky	20
2.2.2 Obchodovateľné emisné povolenia	23
2.2.3 Clo ako nástroj environmentálnej politiky	25
2.2.4 Depozičné refundačné systémy	26
2.2.5 Dotácie, granty, dary, subvencie	26
2.3 Ekonomické nástroje legislatívy životného prostredia v SR	27
3 EKONOMICKÉ NÁSTROJE OCHRANY OVZDUŠIA SR.....	30
3.1 Ovzdušie – charakteristika, emisná situácia v SR, stav ovzdušia v SR.....	30
3.1.1 Emisná situácia v SR.....	31
3.1.2 Stav ovzdušia v SR.....	33
3.2 Legislatíva v oblasti ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy zeme	35
3.2.1 Právna úprava v oblasti znečisťovania ovzdušia.....	35
3.2.2 Právna úprava v oblasti znečistenia ovzdušia	39
3.3 Ekonomické nástroje ochrany ovzdušia	43
3.3.1 Ekonomické nástroje limitujúce čerpanie prírodných zdrojov a postihujúce narušenie prostredia	43
3.3.2 Ekonomické nástroje podporujúce činnosti smerujúce k ochrane životného prostredia	46
4 EKONOMICKÉ NÁSTROJE OCHRANY VÔD SR.....	52
4.1 Voda – charakteristika	52
4.1.1 Rozdelenie vôd a základné pojmy.....	55
4.1.2 Zdroje podzemných vôd.....	60
4.1.3 Hodnotenie a monitorovanie kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.....	61
4.1.4 Zásobovanie obyvateľstva vodou z verejných vodovodov	62
4.2 Legislatíva v oblasti vodného hospodárstva, ochrany akosti a množstva vôd	64

4.3	Ekonomické nástroje vo vodnom hospodárstve	66
4.3.1	Platby za odber povrchovej a podzemnej vody a vypúšťanie odpadových vôd	67
4.3.2	Platby za služby poskytované v oblasti vodného hospodárstva	68
4.3.3	Rizikové faktory vodného hospodárstva, príčiny a dôsledky	68
5	EKONOMICKÉ NÁSTROJE V ODPADOVOM HOSPODÁRSTVE SR.....	71
5.1	Odpadové hospodárstvo.....	73
5.1.1	Informačné systémy v SR o odpadovom hospodárstve a odpadoch	74
5.1.2	Stručný pohľad na trendy vývoja odpadového hospodárstva	75
5.1.3	Ďalšie poznatky o odpadovom hospodárstve na Slovensku.....	78
5.2	Legislatíva v oblasti odpadového hospodárstva SR	81
5.3	Ekonomické nástroje v odpadovom hospodárstve	85
5.3.1	Ekonomické nástroje v odpadovom hospodárstve SR limitujúce čerpanie prírodných zdrojov a postihujúce narušenie prostredia	86
5.3.2	Ekonomické nástroje v odpadovom hospodárstve SR podporujúce činnosti smerujúce k ochrane životného prostredia	90
6	EKONOMICKÉ NÁSTROJE NA OCHRANU PÔDY SR.....	97
6.1	Pôda ako zložka životného prostredia	97
6.2	Politické dokumenty a legislatívne opatrenia ochrany pôdy	98
6.2.1	Politické dokumenty ochrany pôdy na medzinárodnej úrovni.....	98
6.2.2	Politické dokumenty ochrany pôdy v Európskej únii	99
6.2.3	Politické dokumenty ochrany pôdy na Slovensku	100
6.2.4	Legislatívne opatrenia ochrany pôdy v Európskej únii	100
6.2.5	Legislatívne opatrenia ochrany pôdy na Slovensku.....	102
6.3	Ekonomické nástroje na ochranu pôdy.....	103
6.3.1	Odvody za odňatie a neoprávnený záber pôdy.....	103
6.3.1.1	Odvody za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.....	103
6.3.1.2	Odvody za vyňatie lesného pozemku.....	105
6.3.2	Dane a ceny pozemkov	106
6.3.3	Dotácie a stimuly vedúce k ochrane pôdy.....	107
6.3.4	Pokuty za priestupky na úseku ochrany pôdy	109
6.3.4.1	Pokuty za priestupky v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.....	109
6.3.4.2	Pokuty za priestupky v zmysle zákona č. 188/2003 Z.z. o aplikácii čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy	110

6.3.4.3	Pokuty za priestupky v zmysle zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách	111
6.3.4.4	Pokuty za priestupky v zmysle zákona č. 405/2011 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti	112
6.3.4.5	Pokuty za priestupky v zmysle zákona č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd	112
7	EKONOMICKÉ NÁSTROJE OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY V SR	114
7.1	Ochrana prírody a krajiny	114
7.2	Legislatíva ochrany prírody a krajiny	115
7.2.1	Národné právne predpisy ochrany prírody a krajiny	115
7.2.2	Medzinárodné právne predpisy, zmluvy a dohovory ochrany prírody a krajiny	121
7.3	Ekonomické nástroje ochrany prírody a krajiny	126
7.3.1	Doterajšie skúsenosti s využitím EU finančných nástrojov pre územia Natura 2000	130
7.3.2	Možnosti financovania projektov ochrany biodiverzity v Slovenskej republike	133
8	EKONOMICKÉ NÁSTROJE V OBLASTI LEGISLATÍVY CHEMICKÝCH LÁTOK SR	136
8.1	Chemické látky a ich výroba	136
8.1.1	Posledné obdobie vývoja chemického priemyslu	137
8.1.2	Chemický priemysel a jeho štruktúra	138
8.2	Legislatívny rámec riadenia chemických látok	141
8.3	Ekonomické nástroje v oblasti legislatívy chemických nebezpečných látok	145
8.3.1	Poplatky	145
8.3.2	Sankcie = pokuty	149
8.3.3	Príspevky a úľavy	153
8.3.4	Environmentálne poistenie	154
8.3.5	Environmentálne škody	154
	ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	156
	ZOZNAM OBRÁZKOV	165
	ZOZNAM TABULIEK	166
	REGISTER	168